

คู่มือการใช้สำหรับประชาชนหรือผู้ชำระภาษี

สำหรับ - ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

- ภาษีป้าย

- จดทะเบียนพาณิชย์

“เทศบาลตำบลป่าตอง เป็นองค์กรที่ทันสมัย
มีคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
ให้อยู่ดีมีสุข อย่างยั่งยืน”

“ท้องถิ่นดี ภาษีช่วย สันป่าตองสวย ภาษีสร้าง”

จัดทำโดย... ฝ่ายพัฒนารายได้ กองคลัง เทศบาลตำบลป่าตอง อำเภอป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

โทร 053-355270 ต่อ 122,123

คำนำ

ด้วยเทศบาลตำบลสันป่าตอง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินจัดเก็บรายได้ที่ต้องจัดเก็บเอง ซึ่งประกอบด้วย ภาษีที่ดินและสิ่งสร้าง ภาษีป้าย ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตต่างๆ ซึ่งการจัดเก็บรายได้ทุกประเภทจะมีประสิทธิภาพได้จะต้องครอบคลุมถึง ขั้นตอนการปฏิบัติที่จะดำเนินการจัดเก็บรายได้ ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตต่างๆ ทุกประเภทดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องทันตามกำหนด ระยะเวลาและเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เทศบาลตำบลสันป่าตอง จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายสูงสุดตามที่วางไว้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	1 - 4
ภาษีป้าย	5 - 7
การจดทะเบียนพาณิชย์	8 - 11

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง ที่ดิน หมายความว่าพื้นดิน พื้นที่เป็นภูเขา พื้นที่เป็นน้ำ สิ่งปลูกสร้าง หมายความว่า โรงเรือน อาคาร ตึก หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ที่บุคคลอาจเข้าอยู่ อาศัยหรือใช้สอยได้ หรือที่ใช้เป็นที่เก็บสินค้า หรือประกอบการอุตสาหกรรม หรือพาณิชย์กรรม ซึ่ง บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล เป็นเจ้าของที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงผู้มีหน้าที่เสียภาษีแทนผู้เสียภาษีตามพระราชบัญญัติ นี้ด้วย (มาตรา 5)

ที่ดิน หมายความว่า พื้นดิน และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย

สิ่งปลูกสร้าง หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือเป็นผู้อยู่อาศัยหรือใช้สอยได้ หรือที่ใช้เป็นที่เก็บสินค้าหรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือ พาณิชยกรรม และให้หมายความรวมถึง ห้องชุดหรือแพที่บุคคลอาจใช้อาศัยได้หรือที่มีไว้เพื่อหาผลประโยชน์ด้วย

ห้องชุด หมายความว่า ห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่ได้ออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุดแล้ว

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ในวันที่ 1 มกราคมของปีใดเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

กำหนดระยะเวลาแจ้งการประเมินและผู้เสียภาษีชำระภายในเดือนเมษายน

ให้ผู้บริหารแต่งตั้งเจ้าพนักงานสำรวจและประกาศกำหนดระยะเวลาสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประกาศบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประชาชนตรวจสอบรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแก้ไข ภายในเดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายนของทุกปี

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดงเพื่อชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

1. บัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. หลักฐานที่แสดงถึงการเป็นเจ้าของที่ดินตามที่กฎหมายกำหนด เช่น โฉนดที่ดิน , น.ส.3 , สค.1 ฯลฯ
4. หนังสือรับรองห้างหุ้นส่วนบริษัท
5. หนังสือมอบอำนาจกรณีที่ให้ผู้อื่นมาทำการแทน

ขั้นตอนการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

1. เจ้าพนักงานแจ้งการประเมินภาษีโดยส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภายในเดือน **กุมภาพันธ์**
2. การแจ้งการประเมินภาษีและแบบประเมินภาษี ให้เป็นตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดรายการที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตราภาษี จำนวนภาษีที่ต้องชำระ
3. การประเมินภาษีให้พนักงานประเมินมีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมา ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาเพื่อตรวจภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยจะต้องมีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน
4. การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือแจ้งการประเมินหรือหนังสืออื่น (เช่นการแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่ส่งให้แก่ผู้รับโดยตรงหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้น ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่สถานที่ทำการที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้
5. มีการประเมินผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจทบทวนการประเมินภาษีให้ถูกต้องตามที่ผู้เสียภาษีมีหน้าที่ต้องเสียได้ การทบทวนการประเมินใหม่จะกระทำมิได้เมื่อพ้น 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้
6. กำหนดเวลาการชำระภาษีหรือแจ้งรายการต่างๆ หรือกำหนดเวลาการคัดค้านการประเมินภาษี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลา ดังกล่าวเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ ให้ยื่นคำร้องขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาสิ้นสุดลง เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้
7. ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษี ภายในเดือน **เมษายนของทุกปี** ณ ฝ่ายพัฒนารายได้ กองคลัง เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา สำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตตำบลหนองตอง
8. การชำระภาษีให้ถือว่าวันที่พนักงานเก็บภาษีลงลายมือชื่อให้ใบเสร็จรับเงินวันที่ชำระภาษี
9. ผู้ชำระภาษีสามารถชำระภาษีโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยการชำระผ่านธนาคาร หรือโดยวิธีอื่นใดนั้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

ภาษีที่มีได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้างชำระและให้มีหนังสือแจ้งเตือนผู้ชำระภาษีค้างชำระ ภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี เพื่อให้มาชำระภาษีค้างชำระ พร้อมทั้งเบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม ร้อยละ 40 ของจำนวนภาษีค้างชำระ เว้นแต่ผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้เสีย เบี้ยปรับร้อยละ 10 ของจำนวนภาษีค้างชำระ และชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนให้เสีย เบี้ยปรับร้อยละ 20 ของจำนวนภาษีค้างชำระ ผู้เสียภาษีผู้ใดมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดให้เสียเงินเพิ่ม อีกร้อยละ 1 ต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระเศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือนทั้งนี้มิให้นำเบี้ยปรับมารวมคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มด้วย

การชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้อาจผ่อนชำระเป็นงวด งวดละ เท่าๆ กัน ก็ได้ จำนวนงวดและจำนวนเงินภาษี ขั้นต่ำที่จะมีสิทธิ์ผ่อนชำระรวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กรณีที่ผู้เสียภาษีที่ขอผ่อนชำระ ไม่ชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนดในการผ่อนชำระ ให้ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะผ่อนชำระและต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1 ต่อเดือน กรณีที่ต้องมีการชำระภาษีเพิ่มเติมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งการประเมินภาษีใหม่และส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีที่ต้องเพิ่มเติมภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งประเมิน

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

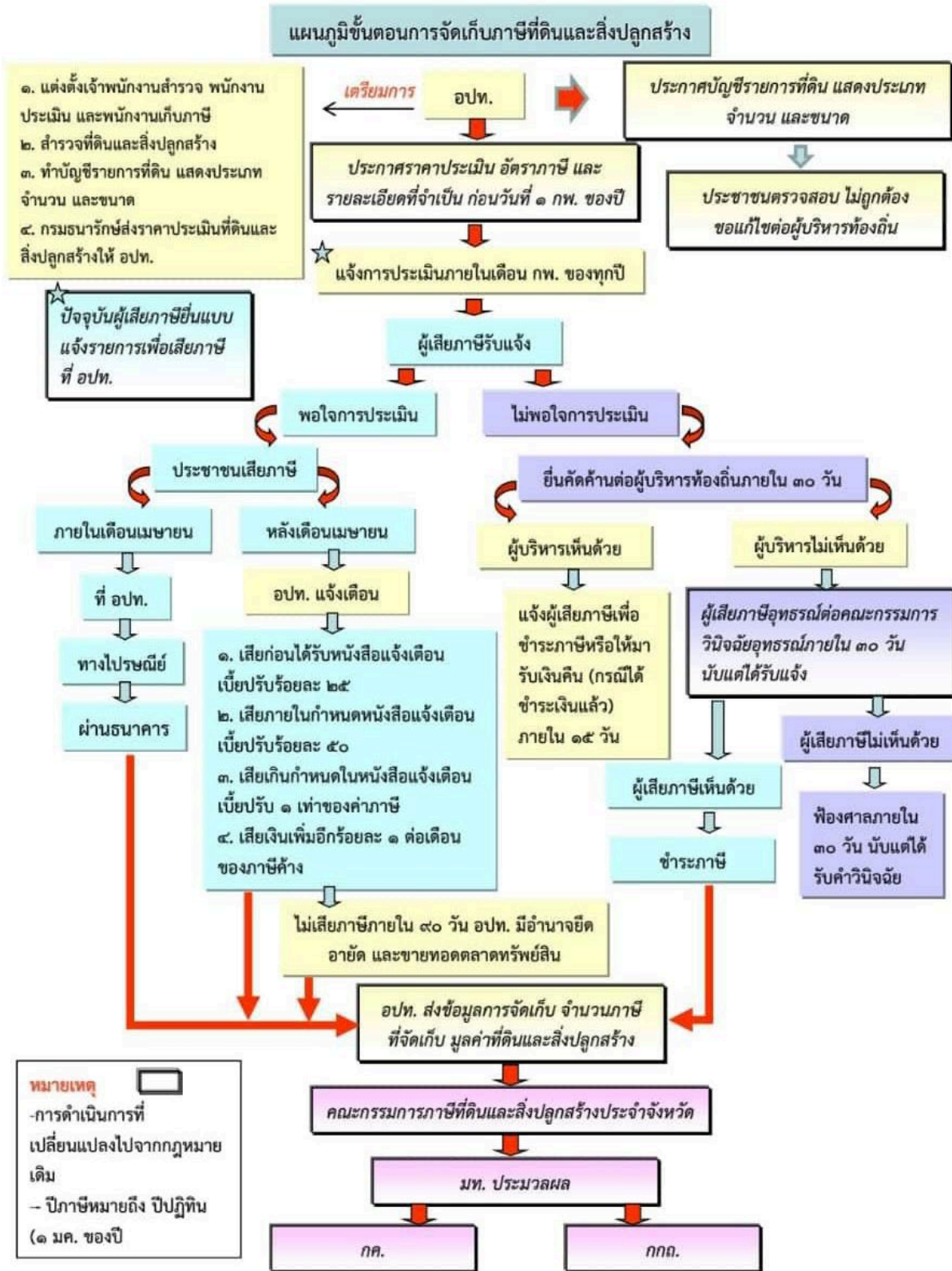
1. เมื่อพ้น 90 วันแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวแล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับเงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายได้อันเนื่องมาจากการ ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้ แต่ห้ามมิให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้างชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่มและค่าใช้จ่าย
2. เพื่อประโยชน์ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีมาให้ถ้อยคำสั่งให้ผู้เสียภาษีนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้างชำระมาตรวจสอบ
3. ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบ ค้น หรือยึดบัญชี เอกสารหรือ หลักฐานอื่นของผู้เสียภาษีเข้าไปในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อสอบถามบุคคลใดๆ การดำเนินการต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันที่รับหนังสือคำสั่งและการออกคำสั่งและทำการต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

การอุทธรณ์

- ถ้าผู้เสียภาษีรายใดได้รับแจ้งการประเมินแล้วเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้องมีสิทธิคัดค้านและขอให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาทบทวนการประเมินหรือเรียกเก็บภาษีได้
- ผู้เสียภาษียื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายใน 30 วัน นับแต่ได้รับแจ้งการประเมินหรือเรียกเก็บภาษี
- ผู้บริหารท้องถิ่นต้องพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำร้องดังกล่าว และแจ้งสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษีโดยไม่ชักช้า กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี

การขอคืนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

กำหนดให้ผู้ใดเสียภาษีโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสียไม่ว่าโดยความผิดพลาดของตนเองหรือจากการประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน โดยการขอรับเงินคืนให้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่น ตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ชำระ ในการนี้ให้ยื่นคำร้องส่งเอกสารหลักฐานหรือคำชี้แจงใดๆ ประกอบคำร้องด้วย

ภาษีป้าย

ภาษีป้าย หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้า หรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษรภาพหรือเครื่องหมายที่เขียนแกะสลักจารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย

คือ เจ้าของป้ายหรือผู้ครอบครองป้ายในกรณีไม่มีผู้อื่นยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายหรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหาตัวเจ้าของป้ายนั้นได้ ให้ถือว่าผู้ครอบครองป้ายนั้นเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายถ้าไม่อาจหาตัวผู้ครอบครองป้ายนั้นได้ ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือที่ดินที่ป้ายนั้นติดตั้ง หรือแสดงอยู่เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายตามลำดับ

อัตราภาษีป้าย

อัตราภาษีป้ายใหม่ (บาท/500 ตร.ชม.)			
*มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 - 31 ธันวาคม 2566			
	บัญชีท้าย พ.ร.บ.	กฎกระทรวง (ฉ.5) พ.ศ. 2535	กฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้าย พ.ศ. 2563
ประเภท 1 อักษรไทยล้วน	▶ 10	▶ 3	(ก) ข้อความเคลื่อนที่/เปลี่ยนได้ 10
			(ข) ข้อความไม่เคลื่อนที่/เปลี่ยนไม่ได้ 5
ประเภท 2 อักษรไทยปนกับ ต่างประเทศ/ภาพ/ เครื่องหมายอื่น	▶ 100	▶ 20	(ก) ข้อความเคลื่อนที่/เปลี่ยนได้ 52
			(ข) ข้อความไม่เคลื่อนที่/เปลี่ยนไม่ได้ 26
ประเภท 3 ไม่มีอักษรไทย/ อักษรไทยอยู่ใต้/ ต่ำกว่าต่างประเทศ	▶ 200	▶ 40	(ก) ข้อความเคลื่อนที่/เปลี่ยนได้ 52
			(ข) ข้อความไม่เคลื่อนที่/เปลี่ยนไม่ได้ 50

เอกสารหลักฐานที่นำมาใช้ในการติดต่อ

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและหรือสำเนาทะเบียนบ้าน
2. สำเนาหนังสือรับรองสำนักทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท
3. รายละเอียดเกี่ยวกับป้าย เช่น ลักษณะข้อความ ขนาด รูปร่าง และรูปภาพป้าย
4. สถานที่ติดตั้งหรือแสดงป้าย
5. หนังสือมอบอำนาจพร้อมติดอากร (กรณีมอบอำนาจ)

กำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้าย

- เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี
- ในกรณีที่ติดตั้งหรือแสดงป้ายภายหลังเดือนมีนาคมหรือติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนรายเดิม หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขป้ายอันเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายใน 15 วัน นับแต่วันติดตั้งหรือแสดงป้ายหรือนับแต่วันเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้วแต่กรณี

การชำระภาษี

- ให้เจ้าของป้ายชำระภาษีป้ายภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน
- ป้ายที่เริ่มติดตั้ง หรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้าย ตั้งแต่วันที่ติดตั้ง จนถึงงวดสุดท้ายของปี

(คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละ 3 เดือน

งวด 1 มกราคม – มีนาคม	=	100 %
งวด 2 เมษายน – มิถุนายน	=	75 %
งวด 3 กรกฎาคม – กันยายน	=	50 %
งวด 4 ตุลาคม – ธันวาคม	=	25 %

ขั้นตอนการเสียภาษีป้าย

1. ขั้นตอนการเสียภาษีป้าย ป้ายเดิม (กรณีปกติ

1.1 เอกสารที่ต้องใช้ในการติดต่อ

- ใบเสร็จรับเงินของปีที่ผ่านมา
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- ทะเบียนพาณิชย์ หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียน
- แผนที่ตั้งพอสั่งเซป
- หนังสือมอบอำนาจ (กรณีไม่สามารถมาติดต่อด้วยตนเอง

1.2 ขั้นตอนการให้บริการ

- ยื่นแบบประเมินภาษี
- ตรวจสอบเอกสารเพื่อประเมินภาษี
- ออกใบเสร็จรับเงิน

2. ขั้นตอนการเสียภาษีป้าย (ป้ายเดิม กรณีเอกสารไม่ชัดเจนครบถ้วน

2.1 เอกสารที่ต้องใช้การติดต่อ

-

2.2 ขั้นตอนการให้บริการ

- ยื่นแบบประเมินภาษี
- ตรวจสอบเอกสารเพื่อประเมินภาษี
- ขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ออกสำรวจตรวจสอบป้าย
- คำนวณค่าภาษี แจ้งให้ผู้ยื่นเสียภาษีทราบ
- ออกใบเสร็จรับเงิน

2.3 ระยะเวลาดำเนินการ

- โดยประมาณ 1 วันทำการ

3. ขั้นตอนการเสียภาษีป้าย กรณีป้ายใหม่

3.1 เอกสารที่ต้องใช้ในการติดต่อ

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- ทะเบียนพาณิชย์ หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียน
- แผนที่ตั้งพอสังเขป
- หนังสือมอบอำนาจ (กรณีไม่สามารถมาติดต่อด้วยตนเอง)

3.2 ขั้นตอนการให้บริการ

- ยื่นแบบประเมินภาษี
- ตรวจสอบเพื่อประเมินภาษี
- ขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ออกสำรวจตรวจสอบป้าย
- คำนวณค่าภาษี แจ้งให้ผู้ยื่นเสียภาษีทราบ
- ออกใบเสร็จรับเงิน

การจดทะเบียนพาณิชย์

คำชี้แจงเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดพาณิชย์กิจที่ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียน และพาณิชย์กิจที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 พ.ศ. 2567 มีผลใช้บังคับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 4 มิถุนายน 2567 มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน 2567 เป็นต้นไป

1. ผู้ที่ไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(1.1) นิติบุคคลทุกประเภท (ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด และนิติบุคคลต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย

(1.2) กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547

2. ผู้ที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(2.1) บุคคลธรรมดา

(2.2) ห้างหุ้นส่วนสามัญ (รวมถึงกลุ่มวิสาหกิจ กิจการร่วมค้า กลุ่มต่างๆ

3. กิจการที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

กิจการที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศให้ผู้ประกอบกิจการดังต่อไปนี้ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ คือ **กิจการค้าที่เป็นพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (กรณีบุคคลธรรมดา**

1. ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าวและโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

2. ผู้ประกอบการขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่าง คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งขายได้เป็นเงินตั้งแต่ 300 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีมูลค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (ซีดี อัญมณี งาช้าง ยังจัดได้ภายใต้หลักการข้อนี้ ใช้เอกสารการจดทะเบียนเช่นเดียวกับการขายสินค้าทั่วไป

3. นายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง ซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตามและสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 300 บาทขึ้นไป

4. ผู้ประกอบกิจการหัตถกรรมหรืออุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้ คิดราคารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดตั้งแต่ 300 บาทขึ้นไปหรือในวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้มีราคารวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป

(5) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่เป็นบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ (รวมถึงกลุ่มวิสาหกิจ กิจการร่วมค้า กลุ่มต่างๆ หรือนิติบุคคลต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย ผู้ประกอบพาณิชย์กิจดังกล่าว ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ใบทะเบียนพาณิชย์ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป และสามารถดำเนินการทางทะเบียนได้ตามปกติ เช่น

- จัดเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสำนักงาน
- แก้ไขรายการทางทะเบียนอื่นๆ เช่น ผู้ประกอบการเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล แก้ไขที่ตั้ง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย
- จดทะเบียนเลิก
- จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงพาณิชย์กิจ แต่ไม่ให้จดทะเบียนเพิ่มรายการที่ไม่อยู่ในประกาศ เช่น ไม่ให้เพิ่มการให้เช่าแผ่นดิน ไม่ให้เพิ่มการขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง ไม่ให้เพิ่มการขายทอดตลาด ไม่ให้เพิ่มการทำโรงรับจำนำ ไม่ให้เพิ่มการทำโรงแรม ไม่ให้เพิ่มการให้บริการตู้เพลง ไม่ให้เพิ่มการให้บริการเครื่องเล่นเกมส์ ไม่ให้เพิ่มการให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ ไม่ให้เพิ่มการบริการอินเทอร์เน็ต ไม่ให้เพิ่มการให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ไม่ให้เพิ่มการบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้า หรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย เป็นต้น
- กรณีนิติบุคคลต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ มาจดทะเบียนแปลงชนิดแห่งพาณิชย์กิจ จะต้องเป็นพาณิชย์กิจ ที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 5. ใบทะเบียนพาณิชย์ของห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ “**สิ้นสุดทันทีโดยประกาศฉบับใหม่**” โดยไม่สามารถแก้ไข รายการทางทะเบียนใดๆได้ และไม่ต้องจดทะเบียนเลิก

การจดทะเบียนพาณิชย์ มี 3 ประเภท ได้แก่

1. จดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่)
2. จดทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนพาณิชย์
3. จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ

เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียนพาณิชย์

1. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ
2. ทะเบียนบ้านของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ
3. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้ความยินยอม (กรณีผู้ประกอบพาณิชย์กิจไม่ใช่เจ้าบ้าน)
4. ทะเบียนบ้านของผู้ให้ความยินยอม (กรณีผู้ประกอบพาณิชย์กิจไม่ใช่เจ้าบ้าน)
5. โฉนดที่ดิน (กรณีประกอบการในที่ดินที่มีชื่อของตนเอง)

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์

การขอดำเนินการตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ฯ จะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามประเภทของการดำเนินการดังต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์	50
ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ	ครั้งละ 20
ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ	20
ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์	ฉบับละ 30
ค่าธรรมเนียมขอตรวจดูเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจรายหนึ่ง	ครั้งละ 20
ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจรายหนึ่ง	ฉบับละ 30

กำหนดระยะเวลาการจดทะเบียนพาณิชย์

1. จดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันเริ่มประกอบกิจการ
2. การเปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนไว้ตาม ข้อ (1) ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
3. เลิกประกอบกิจการ ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ
4. ใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายต้องยื่นขอใบแทนภายใน 30 วันนับแต่วันสูญหาย

หน้าที่ของผู้ประกอบการ

1. ต้องขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาตามแต่กรณี
2. ต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย
3. ต้องจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบกิจการไว้หน้าสำนักงานแห่งใหญ่และสำนักงานสาขาโดยเปิดเผยภายในเวลา 30 วันนับแต่วันที่จดทะเบียนพาณิชย์ ป้ายชื่อให้เขียนเป็นอักษรไทยอ่านง่ายและชัดเจนจะมีอักษรต่างประเทศในป้ายชื่อด้วยก็ได้ และจะต้องตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ หากเป็นสำนักงานสาขาจะต้องมีคำว่า "สาขา" ไว้ด้วย
4. ต้องไปให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการจดทะเบียนตามคำสั่งของนายทะเบียน
5. ต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบการ

อัตราโทษและค่าปรับ

ความอาญาตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 ความผิดตามมาตรา 19 ต้องรับผิดกรณี

1. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจใดไม่จดทะเบียนพาณิชย์ ไม่จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ หรือไม่จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ หรือ
2. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดแสดงรายการเท็จ หรือ
3. เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์เรียกผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดสอบสวน ข้อความอันเกี่ยวกับการจดทะเบียนแล้ว ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้นั้นไม่มาหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือ
4. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาทและในกรณีตามข้อ (1) อันเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฯ
